

सन २०२२-२३ या वित्तीय वर्षासाठी आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी-महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" राबविण्याकरिता निधी उपलब्ध करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-माविम-२०२२/प्र.क्र.५८/का-१०
नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- २३ नोव्हेंबर, २०२२.

संदर्भ :-

१. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.माविम-२०१६/प्र.क्र.६७/का-१०, दि.८.१.२०१९ व दि.८.१.२०२१.
२. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.८.४.२०२२.
३. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.माविम-२०२२/प्र.क्र.५८/का-१०, दि.८.८.२०२२.
४. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांचे दि.१३.१०.२०२२ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" (Nav Tejaswini-Maharashtra Rural Women's Enterprise Development Project) सन २०२०-२१ ते सन २०२५-२६ या सहा वर्षांच्या कालावधीमध्ये महिला व बाल विकास विभागाच्या वतीने महिला आर्थिक विकास महामंडळामार्फत (माविम) राबविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

२. आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" राबविण्यासाठी आयफॅडकडून \$५१.४० मिलियन (₹३३४.१० कोटी) इतका निधी कर्जरूपाने उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

३. सन २०२२-२३ या अर्थसंकल्पीय वर्षात आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" राबविण्याकरिता अर्थसंकल्पीत ₹८०.०० कोटी निधीपैकी अवतरीत निधी ₹५७.३५ कोटी इतका निधी वितरीत करण्याची विनंती महिला आर्थिक विकास महामंडळाने संदर्भाधीन दि.१३.१०.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये विनंती केली होती. त्यानुसार ₹५७.३५ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्याची विनंती नियोजन व वित्त विभागास करण्यात आली होती. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने नियोजन विभागाने यापूर्वी वितरीत करण्यात आलेल्या ₹२२.६५ कोटी निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करावे, तसेच सदर योजनेकरिता IFAD कडून आतापर्यंत किती रक्कम प्राप्त झाली आहे, या वर्षात किती कर्ज प्राप्त होणार आहे, त्यासाठी IFAD कडे पत्रव्यवहार केला आहे किंवा कसे? याबाबतची माहिती सादर करणेबाबत अभिप्राय दिले आहेत. तसेच वित्त विभागाने यापूर्वी वितरीत करण्यात आलेल्या ₹२२.६५ कोटी निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणेबाबत अभिप्राय दिले असून, ₹१०.९५ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता दिली आहे.

४. त्यानुसार आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" राबविण्याकरिता आयफॅडचा हिस्सा ₹ १०.९५ कोटी इतका निधी महिला आर्थिक विकास महामंडळास (माविम) वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२२-२३ या अर्थसंकल्पीय वर्षात आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" राबविण्याकरिता आयफॅडचा हिस्सा म्हणून विवरणपत्रातील रकाना क्रमांक (२) मधील लेखाशिर्ष/ उद्दिष्टाकरिता रकाना क्रमांक (५) प्रमाणे एकूण ₹ १०९५.०० लक्ष (अक्षरी रुपये दहा कोटी पंच्यान्नव लक्ष फक्त) इतका निधी महिला आर्थिक विकास महामंडळास (माविम) वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

(रुपये लक्ष)

अ.क्र.	प्रधान/ लेखाशिर्ष / संगणक सांकेतांक/ उद्दिष्ट	अर्थसंकल्पीय तरतूद	यापूर्वी वितरीत निधी	प्रस्तावित वितरण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	मागणी क्रमांक एक्स-१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १०३, महिला कल्याण, (०३) इतर योजना, (०३) (१३) नव तेजस्विनी महाराष्ट्र ग्रामीण महिला महिला उद्यम विकास प्रकल्प राबविण्याकरिता माविमसाठी सहायक अनुदान (आयफॅड हिस्सा) (कार्यक्रम), (२२३५ सी ३४१) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	८०००.००	२२६५.००	१०९५.००

२. सदर निधीमधून आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" अंतर्गत प्रत्यक्षात हाती घ्यावयाच्या शासनमान्य घटकांवरच खर्च होईल, याची दक्षता व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांनी घ्यावी.

३. सदर शासन निर्णयान्वये तसेच यापूर्वी वितरित करण्यात आलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतरच पुढील निधी वितरणाचा प्रस्ताव सादर करण्याची दक्षता व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांनी घ्यावी.

४. सदर निधीमधून आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) सहाय्यित "नव तेजस्विनी- महाराष्ट्र ग्रामीण महिला उद्यम विकास प्रकल्प" अंतर्गत प्रत्यक्षात हाती घ्यावयाच्या शासनमान्य घटकांवरच खर्च होईल, याची दक्षता व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांनी घ्यावी.

५. सदर निधी महिला आर्थिक विकास महामंडळास वितरीत करण्यासाठी जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, मुंबई उपनगर यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या सहीने तयार केलेले व उपसचिव, महिला व बाल विकास विभाग यांनी प्रतिस्वाक्षरी केलेले देयक अधिदान व लेखा अधिकारी यांना सादर करावे. अधिदान व लेखा अधिकारी यांनी सदर देयकातील मंजूर रक्कम घनादेशाव्दारे अदा करावी. उपसचिव, महिला व बाल विकास विभाग यांना जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी सादर केलेल्या देयकावर प्रतिस्वाक्षरी करण्याचे अधिकार दिलेले आहेत.
७. सदर निधी महिला आर्थिक विकास महामंडळास वितरित केल्यानंतर केंद्र शासनामार्फत आंतरराष्ट्रीय कृषी विकास निधी (IFAD) कडून याची प्रतिपूर्ती करून घेण्यात यावी.
८. सदर शासन निर्णयान्वये वितरित करण्यात आलेला निधी चालू वित्तीय वर्षात खर्च करण्याची तसेच अखर्चित राहणारा निधी दि.३१.३.२०२३ पूर्वी समर्पित करण्याची दक्षता व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांनी घ्यावी.
९. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.२२०/१४७२, दि.१८.१०.२०२२ व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.२६४/व्यय-६, दि.२.११.२०२२ अन्वये त्या विभागाने दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.
१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२२११२३१६०२३५१४३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(साहेबराव भोये)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१.
२. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
४. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर
५. मा.मंत्री (म.व बा.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
७. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
८. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, मुंबई उपनगर
९. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. निवड नस्ती, का-१०.